

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-PT

Datum: 8. juli 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsjedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 8. jula 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG U VEZI SA SPORAZUMOM S
HOLBROOKEOM**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

Prijevod

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu u vezi sa sporazumom s Holbrookeom" (dalje u tekstu: Zahtjev), koji je optuženi podnio 25. maja 2009., i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. KONTEKST

1. U više navrata otkako je uhapšen i doveden u Haag, optuženi je izjavio da namjerava osporavati nadležnost Međunarodnog suda za njegovo krivično gonjenje zbog postojanja sporazuma između njega i predstavnika Vlade Sjedinjenih Američkih Država (dalje u tekstu: američka vlada), a prvenstveno Richarda Holbrookea, o tome da će uživati imunitet od krivičnog gonjenja uloliko se sredinom 1996. godine bude povukao iz javnog života. Stoga je kontekst ovog konkretnog Zahtjeva prilično opširan i u kratkim crtama će biti predložen u daljnjem tekstu.

2. Pitanje koje je optuženi prvo pokrenuo u svom pismenom podnesku od 6. augusta 2008., u kom je pomenuo postojanje sporazuma i izjavio da je Holbrooke pregovarajući u vezi s njim postupao u svojstvu predstavnika Sjedinjenih Američkih Država (dalje u tekstu: SAD).¹ Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilaštvo, odnosno tužilac) je u svom odgovoru navelo da takav sporazum ne bi imao pravni učinak pred Međunarodnim sudom.² Na statusnoj konferenciji 17. septembra 2008. optuženi je zatražio od Vijeća da ne razmatra njegov podnesak dok on ne bude mogao dostaviti dodatni materijal.³

3. Optuženi je 6. oktobra 2008. podnio "Zahtjev za pregled i objelodanjivanje: pitanje imuniteta", u kom je zatražio da se tužilaštvu naloži da omogući pregled određenih materijala u skladu s pravilom 66(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) i/ili njihovo objelodanjivanje u skladu s pravilom 68. Pretresno vijeće je 9. oktobra 2008. donijelo odluku po tom zahtjevu, obavještavajući optuženog da bi svoj zahtjev trebao uputiti direktno tužilaštvu u skladu s pravilom 66(B), i konstatujući da nisu zadovoljeni

---

¹ Službeni podnesak u odnosu na moje prvo pojavljivanje, koji se odnosi na sporazum sa SAD o mom imunitetu, 6. august 2008.

² Odgovor tužilaštva na Karadžićev podnesak u vezi s navodnim sporazumom o imunitetu, 20. august 2008., par. 2. Optuženi je 26. augusta 2009. dostavio repliku na taj odgovor.

Prijevod

kriterijumi za donošenje zaključka o kršenju pravila 68 koje bi iziskivalo izdavanje naloga po tom pravilu.⁴ Pošto je Zahtjev uputio tužilaštvu koje ga je odbilo, optuženi je 6. novembra 2008. podnio drugi Zahtjev kojim je zatražio da se tužilaštvu naloži da omogući pregled i objelodanjivanje informacija u vezi s postojanjem sporazuma s Holbrookeom. Tom prilikom je naveo da se navodni sporazum s Holbrookeom može pripisati Međunarodnom sudu pošto je sklopljen u ime država članica Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: SBUN).⁵ Vijeće će navodni sporazum s Holbrookeom u cijeloj ovoj odluci navoditi jednostavno kao Sporazum.

4. Pretresno vijeće je 17. decembra 2008. donijelo odluku (dalje u tekstu: Odluka po Drugom zahtjevu za objelodanjivanje) u kojoj je konstatovalo da je samo ograničeni broj dokumenata koje je tražio optuženi naveden dovoljno precizno da zadovolji relevantne pravne kriterijume za izdavanje naloga o njihovom obaveznom objelodanjivanju.⁶ Jedan od tih dokumenata predstavlja potpisano obećanje optuženog, od 18. jula 1996., da će se povući iz politike. Ono je obuhvaćeno nalogom na osnovu toga što bi moglo ublažiti eventualnu kaznu. Vijeće je konstatovalo da bi isto obrazloženje važilo za svaki drugi postignuti sporazum i eventualne bilješke i zapise sačinjene na navodnom sastanku 18. i 19. jula 1996.⁷

5. Međutim, Vijeće je takođe napomenulo da su tvrdnje optuženog u vezi sa Sporazumom nejasne i nedosljedne s obzirom na njegov prvobitni stav da je Holbrooke pregovarao o sporazumu između američke vlade i optuženog i na njegov kasniji stav da se Sporazum mogao pripisati Međunarodnom sudu. Vijeće je dalje konstatovalo da optuženi nije iznio *prima facie* osnov koji pokazuje vezu između Holbrookeovog djelovanja i tužilaštva. Takođe je konstатовano "da je u međunarodnom pravu utvrđeno da bi bilo kakav sporazum o imunitetu optuženog koji se tereti za genocid, ratne zločine i/ili zločine protiv čovječnosti pred nekim međunarodnim sudom bio ništav", i da "prema Statutu i Pravilniku Međunarodnog suda, nikakvo navodno jamstvo g. Holbrookea nema nikakvog uticaja ni na mandat Vijeća ni

---

³ Statusna konferencija, T. 52–54 (17. septembar 2008.).

⁴ Odluka po zahtjevu optuženog za pregled i objelodanjivanje, 9. oktobar 2009.

⁵ Zahtjev za pregled i objelodanjivanje: sporazum s Holbrookeom, 6. novembar 2008. Vidi takođe Odgovor tužilaštva na Karadžićev zahtjev za pregled i objelodanjivanje, 19. novembar 2008.; Zahtjev za odobrenje za ulaganje replike i Replika: Zahtjev za pregled i objelodanjivanje: sporazum s Holbrookeom, 28. novembar 2008.

⁶ Odluka po drugom zahtjevu za objelodanjivanje, par. 20, 28.

⁷ Odluka po drugom zahtjevu za objelodanjivanje, par. 21, 23.

Prijevod

na mandat tužioca". Stoga, u odsustvu bilo kakvog materijala koji bi povezivao navodni Sporazum sa tužilaštvom i/ili sa SBUN, Vijeće je konstatovalo da informacije koje je optuženi možda namjerao koristiti u prilog tome nisu relevantne za pripremu odbrane u tom pogledu.⁸

6. Nakon što je obaviješten o tome da tužilaštvo nije bilo u posjedu bilo kakve informacije koja bi potpadala pod odredbe Naloga,⁹ optuženi se žalio na Odluku Pretresnog vijeća od 17. decembra 2008. tvrdeći, između ostalog, da je Pretresno vijeće pogriješilo zaključujući da bi *bilo koji* imunitet u odnosu na optuženog protiv koga je podignuta optužnica za genocid, ratne zločine i/ili zločine protiv čovječnosti pred nekim međunarodnim sudom bio ništav sa stanovišta međunarodnog prava. Međutim, on se nije žalio na zaključak Vijeća o tome da traženi materijali nisu navedeni sa dovoljnom preciznošću.¹⁰ Žalbeno vijeće je 6. aprila 2009. u cijelosti odbilo žalbu zbog toga što se optuženi nije žalio na zaključke Pretresnog vijeća u vezi s nepreciznošću. Stoga, uzimajući u obzir da je tužilaštvu već bilo naloženo da objelodani dokumente koji zadovoljavaju kriterijume specifičnosti, pitanja koja je optuženi pokrenuo u svojoj žalbi proglašena su bespredmetnim.¹¹

7. Optuženi je zatim podnio zahtjev za izdavanje naloga tužilaštvu da objelodani dodatne stavke u vezi sa Sporazumom.¹² Pretresno vijeće je odobrilo predmetni zahtjev za određene materijale koji zadovoljavaju kriterijume specifičnosti, ponovo na osnovu toga što ti materijali mogu biti relevantni za eventualnu kaznu.¹³

8. Pošto je nastavio tražiti informacije od država i drugih subjekata u vezi sa Sporazumom, optuženi je zatražio nekoliko produženja roka za podnošenje njegovog očekivanog podneska kojim se osporava nadležnost.¹⁴ Pretresno vijeće je odobrilo te

⁸ Odluka po drugom zahtjevu za objelodanjivanje, par. 24–26.

⁹ Dopis višeg zastupnika tužilaštva Karadžiću, od 2. januara 2009., zaveden 15. januara 2009.

¹⁰ Žalba na odluku u vezi s objelodanjivanjem sporazuma s Holbrookeom, 28. januar 2009., par. 8–12. Vidi takođe Zahtjev za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku u vezi s objelodanjivanjem sporazuma s Holbrookeom, 9. januar 2009.; Odluka po zahtjevu optuženog za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku u vezi s pregledom i objelodanjivanjem, 19. januar 2009.

¹¹ Odluka po žalbi podnosioca žalbe Radovana Karadžića u vezi sa objelodanjivanjem sporazuma s Holbrookeom, 6. april 2009., par. 17.

¹² Treći zahtjev za objelodanjivanje: sporazum s Holbrookeom, 3. februar 2009.

¹³ Odluka po zahtjevu optuženog za razgovor sa svjedokom odbrane i po trećem zahtjevu za objelodanjivanje, 9. april 2009., par. 21–27.

¹⁴ Zahtjev za produženje roka, 23. mart 2009.; Zahtjev za produženje roka i za prekoračenje ograničenja broja riječi, 20. april 2009.; Zahtjev za daljnje produženje roka i za prateće naloge: Zahtjev u vezi sa Sporazumom s Holbrookeom, 4. maj 2009.

Prijevod

zahtjeve.¹⁵ Isto tako, Vijeće je djelimično odobrilo zahtjev za prekoračenje ograničenja broja riječi u Zahtjevu, izjavljujući da on ne bi trebao sadržati više od 6.000 riječi.¹⁶ Isto tako, budući da je Zahtjev sadržao niz neprevedenih dodataka koji su čekali na prevođenje, Vijeće je odobrilo tužilaštvu produženje roka za dostavljanje odgovora na Zahtjev, kao i prekoračenje ograničenja broja riječi.¹⁷

II. ARGUMENTI

9. Optuženi u Zahtjevu traži od Vijeća da na osnovu pravila 72 i 73 Pravilnika odbaci Treću izmijenjenu optužnicu (dalje u tekstu: Optužnica) protiv njega na osnovu toga što Međunarodni sud nema nadležnost, ili se, alternativno, treba odreći nadležnosti, u skladu sa Sporazumom.¹⁸ Zahtjevu su priloženi brojni propratni dokumenti, uključujući izjavu samog optuženog i izjave onih njegovih saradnika koji su učestvovali u pregovorima za postizanje Sporazuma. Optuženi tvrdi da je ovaj Sporazum postignut tokom večeri i u ranim jutarnjim satima 18. i 19. jula 1996. Holbrooke, koji je, kako tvrdi optuženi, postupao po stvarnom ili prividnom ovlaštenju SBUN, predložio je optuženom da, ukoliko napusti sve funkcije vlasti u Republici Srpskoj i potpuno se povuče iz javnog života, neće biti krivično gonjen na Međunarodnom sudu. Taj sporazum je prihvaćen i optuženi je, zajedno sa drugim predstavnicima bosanskih Srba, potpisao to jamstvo. Međutim, kako tvrdi optuženi, Holbrooke je odbio da svoju obavezu navede u pismenom obliku, objašnjavajući da je iz političkih razloga nemoguće da to učini.¹⁹

10. Budući da postojanje Sporazuma predstavlja sporno činjenično pitanje, optuženi traži da Pretresno vijeće održi raspravu s izvođenjem dokaza i donese zaključke o činjenicama u vezi s njegovim postojanjem. On navodi sve dokumentarne dokaze za koje tvrdi da se njima

---

¹⁵ Odluka u vezi sa zahtjevom za produženje roka, 30. mart 2009.; Odluka po zahtjevu optuženog za produženje roka i prekoračenje dozvoljenog broja riječi: sporazum s Holbrookeom, 22. april 2009., par. 3. Vidi takođe Nalog, 20. maj 2009., u kom je Pretresno vijeće potvrdilo da bi rok za podnošenje zahtjeva optuženog bio 25. maj 2009.

¹⁶ Odluka po zahtjevu optuženog za produženje roka i prekoračenje dozvoljenog broja riječi: sporazum s Holbrookeom, 22. april 2009., par. 4.

¹⁷ Odluka po zahtjevu tužilaštva za prekoračenje ograničenja broja riječi i za odgodu rokova i po hitnom zahtjevu tužilaštva za produženje roka za podnošenje dva podneska, 29. maj 2009.

¹⁸ Zahtjev, par. 1–3.

¹⁹ Zahtjev, par. 4–7. Vidi takođe Dodatak A Zahtjevu koji sadrži jamstvo koje je, pored ostalih, potpisao optuženi.

Prijevod

dokazuje to postojanje i poziva se na relevantne ličnosti, uključujući samog sebe, koje bi mogle dati iskaz u vezi s tim pitanjem.²⁰

11. Kako tvrdi optuženi, Vijeće bi najprije trebalo riješiti činjenično pitanje postojanja sporazuma, a tek nakon toga, pod pretpostavkom da njegovo postojanje bude potvrđeno, preći na pitanje pravnog učinka tog sporazuma i toga da li je on obavezujući za Međunarodni sud. Ukoliko zaključi da on nije obavezujući, Vijeće bi zatim trebalo razmotriti da li treba odbaciti Optužnicu ili obustaviti postupak zbog povrede postupka "tako da se ne ugrozi integritet Međunarodnog suda krivičnim gonjenjem nekoga ko se, ne svojom krivicom, uzdao u sporazum koji je bio zasnovan na obmani".²¹ Optuženi tvrdi da Vijeće ne bi trebalo preskočiti prvi korak u utvrđivanju postojanja Sporazuma zbog toga što bi "bježanje od ovog činjeničnog pitanja predstavljalo medvjedu uslugu [optuženom] i istoriji".²²

12. Kada je riječ o argumentima optuženog o pravnom učinku Sporazuma, optuženi prvo nastoji napraviti razliku između ranijeg zaključka ovog Vijeća u Odluci po Drugom zahtjevu za objelodanjivanje da bi eventualni imunitet u vezi s nekim optuženim protiv kojeg je pred nekim međunarodnim sudom podignuta optužnica za teška međunarodna krivična djela bio ništav sa stanovišta međunarodnog prava. On to čini tvrdeći da se Vijeće za taj zaključak oslonilo isključivo na pravne izvore koji predviđaju da nema takvog imuniteta za šefove država samo na osnovu njihovog položaja. Međutim, on tvrdi da se ne poziva na taj imunitet nego da koristi povlasticu iz jednog "konkretnog sporazuma o saradnji" koji je iste vrste kao i oni koje je tužilaštvo sklapalo u ranijim predmetima pred Međunarodnim sudom, i na osnovu kojeg je povlačilo ozbiljne optužbe kao što su genocid, ratni zločini i zločini protiv čovječnosti. On prilaže spisak 15 predmeta u kojima se to desilo i tvrdi da je Sporazum predviđao "istu vrstu postupanja *quid pro quo* kao i oni sporazumi koje su rutinski odobravala pretresna vijeća ovog Međunarodnog suda".²³

13. Optuženi svoju situaciju takođe poredi sa situacijom generala Cèdrasa na Haitiju 1994. godine. On tvrdi da mu je, kao rezultat pregovora vođenih sa bivšim predsjednikom

²⁰ Zahtjev, par. 8–35. Vidi takođe dodatke Zahtjevu.

²¹ Zahtjev, par. 79–85.

²² Zahtjev, par. 86.

²³ Zahtjev, par. 37–40. Vidi takođe Zahtjev za pregled i objelodanjivanje: sporazum s Holbrookeom, 5. novembar 2008., fusnota 14.

Prijevod

Sjedinjenih Država Jimmyjem Carterom, obećan imunitet u zamjenu za povlačenje sa vlasti. On dalje tvrdi da je SBUN "očigledno smatrao da je takav sporazum o saradnji moguć i zakonit [zbog toga što ga je on] izričito odobrio" i zaključuje da se "ne može reći da je svaki sporazum o nepokretanju krivičnog gonjenja nekog pojedinca za međunarodna krivična djela sa pravnog stanovišta ništav".²⁴ Pored toga, on tvrdi da je jedina razlika između sporazuma postignutog na Haitiju i predmetnog Sporazuma u tome što je "predsjednik Carter postupao javno i da je taj sporazum podržao Savjet bezbjednosti, dok je Holbrooke postupao dvolično insistirajući da sporazum ostane tajan". Usljed toga, optuženi nikada imao nikakvu pogodnost na osnovu rezolucije SBUN, koja bi, po njegovom mišljenju, bila obavezujuća za Međunarodni sud.²⁵

14. U vezi s ranijim zaključkom Vijeća u Odluci po drugom zahtjevu za objelodanjivanje da ni na mandat Međunarodnog suda ni na mandat tužilaštva ne utiče nikakvo navodno Holbrookeovo obećanje, optuženi tvrdi da je Pretresno vijeće pogriješilo kada je donijelo taj zaključak budući da je Sporazum obavezujući za Međunarodni sud u skladu s doktrinom stvarne ili prividne ovlasti, na osnovu toga što je Holbrooke postupao bilo u ime SBUN bilo u ime tužilaštva.

15. Optuženi tvrdi da ne može Vijeću iznijeti argumente o tome da li je Holbrooke postupao po stvarnom ovlaštenju Međunarodnog suda ili SBUN zbog toga što je tužilaštvo odbilo da objelodani dokumente koji se tiču tog pitanja i što je Vijeće sa svoje strane, u Odluci po drugom zahtjevu za objelodanjivanje, odbilo naložiti tužilaštvu da to učini.²⁶

16. U vezi s "prividnim ovlaštenjem", optuženi tvrdi da se za Holbrookeova obećanja može zaključiti da su pripisiva Međunarodnom sudu zbog toga što je Holbrooke postupao u ime međunarodne zajednice, uključujući SBUN, kada je sklopio Sporazum. Optuženi zatim ukazuje, u Dodatku AB Zahtjevu, na činjenice koje, po njegovom mišljenju potkrepljuju takav stav. On prije svega upućuje na činjenicu da su, tokom Holbrookeovog angažmana prije i nakon mirovnih pregovora u Daytonu, Ujedinjene nacije (dalje u tekstu: UN) više puta ratifikovale njegova obećanja. On se takođe poziva na pravo zastupanja i napominje da je

---

²⁴ Zahtjev, par. 41–43.

²⁵ Zahtjev, par. 44.

²⁶ Zahtjev, par. 45–49.

Prijevod

posljedica doktrine prividne ovlasti to da zastupani nema pravo da se odrekne sporazuma koji je sklopio zastupnik nego ga, naprotiv, mora poštovati. U prilog tome on citira više akademskih radova i predmeta iz Ujedinjenog Kraljevstva, Sjedinjenih Američkih Država i Australije.²⁷

17. Alternativni argument optuženog je da bi, čak i ako bi se smatralo da Sporazum nije obavezujući za Međunarodni sud, Vijeće trebalo odbaciti Optužnicu na osnovu doktrine povrede postupka. On tvrdi da bi to trebalo učiniti kako "ruke Međunarodnog suda ne bi bile umrljane Holbrookeovom obmanom".²⁸ U prilog tome, on upućuje na praksu Međunarodnog suda u vezi s doktrinom povrede postupka, kao i na odluke drugih međunarodnih sudova.²⁹

18. Kao sporedno pitanje, optuženi potvrđuje da bi Dodatak AB Zahtjevu, koji uglavnom sadrži činjenične argumente u vezi s Holbrookeovim navodnim prividnim ovlaštenjem, trebao biti u glavnom tekstu Zahtjeva, ali takođe tvrdi da je to bilo nemoguće zbog naloga Vijeća da Zahtjev ne smije sadržati više od 6.000 riječi. On zatim izjavljuje sljedeće:³⁰

Ukoliko Pretresno vijeće preferira da ima materijal u glavnom tekstu ovog zahtjeva, uz dužno poštovanje tražimo da se odobri dodatnih 2.735 i dr Karadžić će podnijeti izmijenjeni zahtjev.

19. Vijeće smatra da ovo predstavlja zahtjev za prekoračenje ograničenja broja riječi preko onog koje je već odobreno optuženom.

Odgovor

20. Pošto je tužilaštvu odobreno produženje roka, ono je 16. juna 2009. dostavilo "Odgovor tužilaštva na 'Zahtjev u vezi sa sporazumom s Holbrookeom'" (dalje u tekstu: Odgovor). Tužilaštvo prije svega tvrdi da Zahtjev ne predstavlja prigovor na nadležnost, ni prema pravilu 72(D)(i) ni kao tvrdnja o povredi postupka. U prilog prvom od navedenih argumenata tužilaštvo napominje da se Optužnica protiv optuženog odnosi na osobe navedene u članovima 1, 6, 7 i 9 Statuta, kako je to propisano pravilom 72(D)(i) i upućuje na Odluku Žalbenog vijeća u predmetu *Nzirorera*.³¹ U prilog svom drugom argumentu tužilaštvo upućuje

²⁷ Zahtjev, par. 50–65.

²⁸ Zahtjev, par. 78.

²⁹ Zahtjev, par. 66–76.

³⁰ Zahtjev, fusnota 44.

³¹ Odgovor, par. 2–5.

Prijevod

na zaključak Žalbenog vijeća u predmetu *Nikolić* o tome da tvrdnja o povredi postupka nije prigovor na nadležnost koji potpada pod pravilo 72(D).³² Stoga, tvrdi se da bi Zahtjev optuženog trebalo razmotriti u skladu s pravilom 73.³³

21. Tužilaštvo nadalje tvrdi da Vijeće ne bi trebalo održavati raspravu s izvođenjem dokaza a da prije svega ne utvrdi da li je Sporazum mogao imati uticaja na nadležnost Međunarodnog suda nad optuženim budući da bi to bilo neefikasno.³⁴

22. Kada je riječ o suštinskim pitanjima, tužilaštvo se protivi Zahtjevu na osnovu sljedećeg: (i) čak i kada bi navodni Sporazum postojao (što tužilaštvo osporava), on ne bi mogao biti pravno obavezujući za Međunarodni sud; i (ii) optuženi nije iznio *prima facie* osnov za tvrdnju o povredi postupka koja bi iziskivala obustavu postupka.³⁵

23. U vezi sa (i), tužilaštvo napominje da Statut Međunarodnog suda ne sadrži nikakve odredbe o izuzimanju bilo kog pojedinca od krivičnog gonjenja, dok član 1 predviđa opštu ovlast za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije bez daljnjih ograničenja. Stoga, da bi Sporazum bio pravno obavezujući, to bi trebalo biti izraženo u rezoluciji SBUN, budući da je SBUN jedino tijelo koje bi moglo ograničiti Statut Međunarodnog suda. Međutim, SBUN nije nikada precizirao da bi optuženi bio izuzet od krivičnog gonjenja ili da bi bilo kojoj osobi ili subjektu bilo dato ovlaštenje da mu odobri imunitet, i u stvari je u više navrata naglašavao kako prije tako i poslije Sporazuma, da optuženi treba biti doveden na Međunarodni sud.³⁶ Tužilaštvo takođe ističe da analogija koju optuženi povlači između njegove situacije i situacije na Haitiju zapravo potkopava njegov stav budući da je tamo SBUN usvojio rezoluciju kojom je podržao taj sporazum.³⁷

24. Tužilaštvo dalje tvrdi da optuženi nije iznio *prima facie* osnov za zaključak da je Holbrooke postupao sa prividnim ovlaštenjem SBUN, budući (i) da principe zastupanja treba primjenjivati obazrivo u kontekstu međunarodnog krivičnog prava zbog značajnog interesa

---

³² Odgovor, par. 6.

³³ Odgovor, par. 7.

³⁴ Odgovor, par. 8–11.

³⁵ Odgovor, par. 1.

³⁶ Odgovor, par. 12–18.

³⁷ Odgovor, 19.

Prijevod

javnosti za krivično gonjenje prestupa koji su doživjeli univerzalnu osudu, (ii) da opšta doktrina prividnog ovlaštenja koja se navodi u Zahtjevu nije potkrijepljena pravnim izvorima koji se u njoj citiraju, i (iii) da, ako se pođe od pretpostavke da doktrina prividnog ovlaštenja važi, optuženi nije ispunio njene uslove budući da nije imao razumnog osnova za vjerovanje da je SBUN ikome, uključujući Holbrookea, dao ovlaštenje da mu garantuje imunitet. U vezi s ovim posljednjim pitanjem, tužilaštvo primjećuje da činjenice koje je naveo optuženi daju povoda za ozbiljnu neizvjesnost u pogledu Holbrookeovog ovlaštenja, što je povlačilo obavezu optuženog da se raspita kod SBUN o postojanju i obimu tog ovlaštenja.³⁸

25. Po mišljenju tužilaštva, optuženi takođe nije naveo *prima facie* osnov za zaključak da je Holbrooke postupao s prividnim ovlaštenjem Međunarodnog suda. U ograničenom obimu u kom on "ukazuje na direktne konsultacije između Međunarodnog suda i Holbrookea", to ne predstavlja *prima facie* osnov za zaključak da je Međunarodni sud pružio optuženom osnovu za vjerovanje da je Holbrooke bio ovlašten da ga izuzme od krivičnog gonjenja. Štaviše, činjenice koje je naveo optuženi samo služe tome da pokažu da je tužilaštvo insistiralo na krivičnom gonjenju optuženog.³⁹

26. Kao posljednje pitanje u vezi s obavezujućom ili drugačijom prirodom Sporazuma, tužilaštvo objašnjava da optuženi nije naveo nikakvu osnovu za zaključak da je Holbrooke postupao sa stvarnim ovlaštenjem bilo Međunarodnog suda bilo SBUN. Po mišljenju tužilaštva, čak i ako nije bio u mogućnosti svoje tvrdnje potkrijepiti dokazima, optuženi je mogao navesti činjenice na kojima zasniva te tvrdnje.⁴⁰

27. U prilog svom argumentu da optuženi nije naveo *prima facie* osnov za tvrdnju o povredi postupka tužilaštvo tvrdi, kao prvo, da njegovo pravo na pravično suđenje nije ugroženo; i drugo, da njegove tvrdnje ne ukazuju ni na kakvo teško i flagrantno kršenje njegovih prava.⁴¹ Tužilaštvo takođe tvrdi da, u onoj mjeri u kojoj Međunarodni sud ima rezidualne nadzorne ovlasti da obustavi postupak, čak i u odsustvu bilo kakvog kršenja prava optuženog, to predstavlja ograničenu kategoriju koja nije primjenjiva na okolnosti koje je

---

³⁸ Odgovor, par. 20–27.

³⁹ Odgovor, par. 28–34.

⁴⁰ Odgovor, par. 35–36.

⁴¹ Odgovor, par. 37–41.

Prijevod

naveo optuženi. Najzad, tužilaštvo tvrdi da bi traženo pravno sredstvo bilo nesrazmjerno okolnostima u ovom slučaju kako ih je naveo optuženi.⁴²

28. Tužilaštvo takođe, uprkos svom stavu da ispitivanje činjeničnih navoda optuženog nije opravdano izuzev i ukoliko Vijeće ne utvrdi da bi Sporazum mogao biti pravno obavezujući, ukazuje na niz manjkavosti u dokazima koje je optuženi predočio u svom Zahtjevu, uključujući promjene njegovog stava o izvoru Holbrookeovog ovlaštenja, kao i činjenicu da mnogi od dokaza ne potkrepljuju njegove tvrdnje nego ih, naprotiv, dovode u pitanje.⁴³

29. Tužilaštvo najzad napominje da, u slučaju da Pretresno vijeće naloži raspravu s izvođenjem dokaza, zadržava pravo da predoči suprotne dokaze. Tužilaštvo stoga traži raspored koji bi mu omogućio dovoljno vrijeme da provede istragu o tvrdnjama optuženog.

Prva dopuna

30. Optuženi je 19. juna 2009. dostavio "Prvi dodatak Zahtjevu u vezi sa sporazumom s Holbrookeom" (dalje u tekstu: Prva dopuna), prilažući dodatne izjave dva svjedoka na osnovu toga što ti svjedoci nisu bili dostupni njegovom timu odbrane prije podnošenja prvobitnog Zahtjeva. Optuženi takođe napominje da bi mogli biti dostavljeni daljnji podnesci u zavisnosti od ishoda razgovora s drugim svjedocima, uglavnom državnim dužnosnicima.⁴⁴

31. Tužilaštvo je 23. juna 2009. dostavilo "Odgovor tužilaštva na Karadžićev 'Prvi dodatak Zahtjevu u vezi sa sporazumom s Holbrookeom'" (dalje u tekstu: Odgovor na Prvi dodatak), u kom se protivi pokušaju optuženog da dopuni svoj prvobitni Zahtjev iz sljedećih razloga: (i) optuženi nije pokazao da nije mogao blagovremeno dostaviti izjave svjedoka prilikom podnošenja prvobitnog Zahtjeva primjenjujući dužnu revnost; i (ii) Vijeće ne mora ispitivati činjenične tvrdnje optuženog izuzev i ukoliko ne riješi pravna pitanja kao što su obavezujući karakter Sporazuma i tvrdnja o povredi postupka.⁴⁵

---

⁴² Odgovor, par. 43.

⁴³ Odgovor, par. 47–48.

⁴⁴ Prvi dodatak, par. 1–2, 4.

⁴⁵ Odgovor na Prvi dodatak, par. 1–3.

Prijevod

32. Vijeće je ranije najavilo optuženom da bi svoj Zahtjev mogao dopuniti eventualnim dodatnim dokazima koji se odnose na pitanja o koja su u njemu predložena.⁴⁶ Budući da je već najavilo da će to učiniti, Vijeće prihvata Prvi dodatak.

Replika

33. Pošto je dobio odobrenje za ulaganje replike i za produženje roka u kom to može učiniti,⁴⁷ optuženi je 25. juna 2009. dostavio "Repliku: Zahtjev u vezi sa sporazumom s Holbrookeom" (dalje u tekstu: Replika). Optuženi u Replici tvrdi da ne može u potpunosti replicirati na Odgovor dok ne bude mogao obaviti razgovor sa više osoba i pregledati dokumente koje još uvijek traži od UN-a i tužilaštva. Stoga, on traži od Vijeća da ne rješava po Zahtjevu dok ti napori "ne urode plodom".⁴⁸

34. Optuženi dalje tvrdi da mnogi od argumenata koje je tužilaštvo iznijelo u svom Odgovoru naglašavaju potrebu održavanja rasprave s izvođenjem dokaza. On posebno ističe argumente koji se odnose na Holbrookeovo prividno ovlaštenje.⁴⁹ Optuženi takođe navodi da je tužiočeva "alergična reakcija" na raspravu s izvođenjem dokaza motivisana izbjegavanjem "neprijatne istine" o Sporazumu, a ne nekakvom željom da se uštede vrijeme i resursi.⁵⁰ Najzad, on tvrdi da je oslanjanje tužilaštva na predmet *Nikolić* u tom pogledu neprimjereno budući da su se tamo strane u postupku sporazumjele o činjenicama i da je Pretresno vijeće zatim riješilo pravna pitanja na toj osnovi. Međutim, kako tvrdi optuženi, činjenice u ovom predmetu se "žestoko osporavaju". U prilog svom stavu da bi najprije trebalo održati raspravu s izvođenjem dokaza, optuženi takođe upućuje na predmet *Todorović*, u kom je Vijeće izdalo nalog SFOR-u da dostavi daljnje informacije na osnovu toga što optuženi u tom predmetu nije mogao osporavati zakonitost svog hapšenja ukoliko ne dobije informacije za koje je smatrao da su u posjedu SFOR-a.⁵¹

35. U vezi s argumentima koji se tiču stvarnog i prividnog ovlaštenja, optuženi tvrdi da nepostojanje rezolucije SBUN kojom se prihvata Sporazum ne predstavlja naznaku da nije bilo

---

⁴⁶ Statusna konferencija, T. 258–259 (3. juni 2009.).

⁴⁷ Nalog u vezi sa Zahtjevom optuženog za odobrenje za ulaganje replike i za produženje roka – Zahtjev o sporazumu s Holbrookeom, 22. juni 2009.

⁴⁸ Replika, par. 2.

⁴⁹ Replika, par. 3.

⁵⁰ Replika, par. 5.

Prijevod

prividnog ovlaštenja. Naime, rezolucija SBUN u tom smislu bi značila da je Holbrooke postupao sa prividnim ovlaštenjem SBUN. Po mišljenju optuženog, doktrina prividnog ovlaštenja postoji kako bi se primijenila obećanja koja nisu ratifikovana rezolucijama ili pismenim sporazumima.⁵² Pored toga, budući da SBUN ima, na osnovu člana 24(1) Povelje UN-a, prvenstvenu, ali ne isključivu, odgovornost za održavanje međunarodnog mira i bezbjednosti, teško je shvatiti zašto bi rezolucija SBUN bila potrebna za jedan akt usmjeren na obezbjeđenje mira i sigurnosti. Pored toga, rezolucija SBUN bila bi potrebna samo ako bi njena svrha bila da se obavežu države-članice, a ne i UN kao organizacija, uključujući njene supsidijarne organe. Prema tome, bilo koja druga izjava volje bi bila dovoljna.⁵³ Optuženi takođe tvrdi da činjenica da je SBUN upućivao kontinuirane pozive na krivično gonjenje optuženog nakon jula 1996. ne obesnažuje prividno ovlaštenje Holbrookea da ponudi to obećanje u julu 1996. godine, budući da razumnost oslanjanja treće strane na obećanje zastupnika treba cijeliti u kontekstu vremena u kom je obećanje dato.⁵⁴

36. Optuženi zatim tvrdi da tvrdnja o povredi postupka iziskuje procjenu svih okolnosti u kojima je obećanje dato i konačno utvrđivanje toga da li činjenice opravdavaju obustavu postupka. Zbog toga je, tvrdi optuženi, rasprava s izvođenjem dokaza takođe potrebna budući da činjenice podliježu "energičnom osporavanju".⁵⁵ Optuženi dalje tvrdi da, suprotno tvrdnjama tužilaštva da nije bilo nikakvog teškog i flagrantnog kršenja njegovih prava, on jeste pretrpio štetu uslijed sklapanja Sporazuma, budući da je napustio političke funkcije i proveo više od jedne decenije skrivajući se, bez ikakvog kontakta sa svojom porodicom.⁵⁶

37. Kada je riječ o prigovorima na nadležnost, optuženi priznaje da se dio Zahtjeva koji se odnosi na povredu postupka predstavlja prigovor na nadležnost u smislu pravila 73. Međutim, on ostaje pri tvrdnji da drugi dijelovi njegovog Zahtjeva predstavljaju prigovore koji potpadaju pod pravila 72 i 73. To zbog toga što je Sporazumom otklonjena ovlast Međunarodnog suda da krivično goni optuženog, izuzimajući ga tako od primjene člana 1 Statuta. Pored toga, po mišljenju optuženog, predmetna distinkcija možda nije važna budući da je Pretresno vijeće,

---

⁵¹ Replika, par. 6–9.

⁵² Replika, par. 11–13.

⁵³ Replika, par. 14–15.

⁵⁴ Replika, par. 16.

⁵⁵ Replika, par. 17–18.

⁵⁶ Replika, par. 19–20.

Prijevod

pošto je već dalo jedno odobrenje za ulaganje žalbe u vezi s ovim pitanjem, utvrdilo da ona ispunjava kriterijume za davanje odobrenja na osnovu pravila 73(B).⁵⁷

III. DISKUSIJA

Prekoračenje ograničenja broja riječi

38. Kako je gore navedeno,⁵⁸ Dodatak AB koji je priložen prvobitnom Zahtjevu sadrži nekoliko stranica činjeničnih argumenata, ukupno 2.375 riječi. Optuženi traži prekoračenje već prekoračenog ograničenja broja riječi. Vijeće, uzevši u obzir sadržaj dotičnog Dodatka i pošto je takođe odobrilo tužilaštvu da prekorači ograničenje broja riječi u svom Odgovoru, djelimično na račun navedenog Dodatka, smatra da je ovo prekoračenje ograničenja broja riječi primjereno.

Prigovori na nadležnost na osnovu pravila 72

39. Član 1 Statuta predviđa sljedeće:

Član 1

Nadležnost Međunarodnog suda

Međunarodni sud je nadležan da krivično goni osobe odgovorne za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine, u skladu s odredbama ovog Statuta.

40. Pravila 72 i 73 predviđaju, u relevantnom dijelu, sljedeće:

Pravilo 72

Preliminarni podnesci

- (A) Preliminarni podnesci, to jest podnesci kojima se
- (i) osporava nadležnost,
- podnose se u pismenom obliku i to najkasnije trideset dana nakon što je tužilac odbrani objelodanio sav materijal i izjave navedene u pravilu 66(A)(i) i moraju biti riješeni najkasnije šezdeset dana nakon podnošenja, a prije početka uvodnih izlaganja predviđenih pravilom 84.

---

⁵⁷ Replika, par. 23–25.

Prijevod

...

- (D) Za potrebe stavova (A)(i) i B(i), podnesak kojim se osporava nadležnost podrazumijeva isključivo podnesak kojim se osporava optužnica na osnovu toga što se ne odnosi:
- (i) ni na jednu od osoba navedenih u članovima 1, 6, 7 i 9 Statuta;
  - (ii) na teritorije navedene u članovima 1, 8 i 9 Statuta;
  - (iii) na razdoblje navedeno u članovima 1, 8 i 9 Statuta;
  - (iv) ni na jedno od kršenja navedenih u članovima 2, 3, 4, 5 i 7 Statuta.

Pravilo 73

Ostali podnesci

(A) Nakon što se predmet dodijeli pretresnom vijeću, svaka od strana može u bilo kom trenutku podneskom koji nije preliminarni podnesak tražiti od vijeća donošenje odgovarajuće odluke ili mjere. Ti podnesci mogu biti pismeni ili usmeni, prema nahodjenju pretresnog vijeća.

41. Žalbeno vijeće je 1995. godine u predmetu *Tadić* zaključilo da prigovor na samu zakonitost Međunarodnog suda predstavlja po svojoj prirodi prigovor na nadležnost i kao takav mora biti iznesen u preliminarnom podnesku prije početka suđenja.⁵⁹ Međutim, pet godina kasnije, Međunarodni sud je usvojio stav (D) pravila 72, koji predviđa da podnesak kojim se osporava nadležnost predstavlja preliminarni podnesak u smislu tog pravila samo ako se njime osporava neka optužnica po jednom ili više konkretno navedenih osnova. Tako je Žalbeno vijeće u predmetu *Nikolić* konstatovalo da podnesak kojim se osporava nadležnost zbog navodne nezakonitosti hapšenja predstavlja prigovor na nadležnost koji izlazi iz okvira definicije preliminarnog podneska i stoga predstavlja "ostale podneske" u smislu pravila 73. Značaj ove distinkcije ogleda se u tome što strane u postupku moraju dobiti odobrenje Pretresnog vijeća da ulože žalbu na neku odluku po "ostalim podnescima", dok kada je riječ o odluci po podnesku koji potpada pod pravilo 72 postoji pravo ulaganja žalbe na tu odluku.⁶⁰

⁵⁸ Vidi par. 18.

⁵⁹ *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-AR72, Odluka po interlokutornoj žalbi odbrane na nadležnost suda, 2. oktobar 1995. (dalje u tekstu: Odluka o nadležnosti u predmetu *Tadić*), par. 6.

⁶⁰ *Tužilac protiv Dragana Nikolića*, predmet br. IT-94-2-AR72, Odluka po najavi žalbe, 9. januar 2003., str. 3. Sudija Mohamed Shahabuddeen je priložio protivno mišljenje, smatrajući da pravilom 72 može biti obuhvaćen prigovor optuženog kao prigovor koji se valjano odnosi na nadležnost Međunarodnog suda, Protivno mišljenje sudije Shahabuddeena, par. 7–18. Kasnije, kada je razmatralo suštinu ove žalbe na osnovu pravila 73, Žalbeno vijeće je potvrdilo da se to pitanje tiče nadležnosti *ratione personae*, čija je glavna svrha da se ispita postoje li ikakve okolnosti koje bi opravdavale odricanje od nadležnosti i puštanje optuženog na slobodu. Vidi *Tužilac*

Prijevod

42. U predmetu *Nzitorera*, optuženi je pred žalbenim vijećem iznio tvrdnju da je daljnja primjena Statuta MKSR-a protivpravna u situaciji u kojoj su dodate nove optužbe u optužnici iz 2004., koja se odnosi na događaje u Ruandi 1994. godine, budući da više nije postojala prijetnja miru i bezbjednosti u Ruandi pa tako nije ni bilo osnova za primjenu VII poglavlja Povelje UN.⁶¹ Odbacujući tu žalbu koja je uložena na osnovu pravila 72, Žalbeno vijeće je potvrdilo da pravilo 72 ne predviđa pravo na ulaganje žalbe na interlokutornu odluku po svakom argumentu "u vezi s nadležnošću"; naprotiv, njegov domašaj je sužen i ono predviđa pravo na ulaganje interlokutorne žalbe samo u veoma ograničenom nizu prigovora na neku optužnicu.⁶² Stoga, "[t]o da li sam Statut podliježe vanjskim ograničenjima, kao što je VII poglavlje Povelje UN-a, ne potpada pod ovo ograničenje interlokutorne apelacione nadležnosti".⁶³ Kao u predmetu *Nikolić*, Žalbeno vijeće je usvojilo restriktivnije tumačenje pravila 72(D).⁶⁴

43. Optuženi implicitno uvažava takav restriktivni pristup tvrdeći da, s obzirom na Sporazum, on nije jedna od osoba koje se pominju u članovima 1, 6, 7 i 9, kako je to propisano pravilom 72(D)(i). Međutim, Vijeće smatra da, u svjetlu predmeta *Nikolić* i *Nzitorera* Zahtjev, u onoj mjeri u kojoj članovi 1, 6, 7 i 9 Statuta podliježu "vanjskom ograničenju", koje se ogleda kao ovdje bilo kroz Sporazum bilo kroz okolnosti u vezi s tvrdnjom o povredi postupka, ne potpada pod pravilo 72. Umjesto toga, kao što je to slučaj u predmetu *Nikolić*, radi se o podnesku kojim se osporava nadležnost Međunarodnog suda koji potpada pod pravilo 73.

44. Međutim, na kraju krajeva, to da li ovaj Zahtjev potpada pod pravilo 72 ili pravilo 73 od minornog je značaja, kako to, štaviše, tvrdi i sam optuženi.⁶⁵ On nedvosmisleno pokreće fundamentalan prigovor na nadležnost Međunarodnog suda i teško je zamisliti okolnosti u kojima Vijeće ne bi odobrilo zahtjev za odobrenje za ulaganje žalbe na svoju odluku u vezi s tim ukoliko ga bilo koja od strana podnese.

---

protiv Nikolića, predmet br. IT-94-2-AR73, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi sa zakonitošću hapšenja, 5. juni 2003. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Nikolić*), par. 19.

⁶¹ *Tužilac protiv Josepha Nzitorere*, predmet br. ICTR-98-44-AR72, Odluka na osnovu pravila 72(E) Pravilnika o postupku i dokazima o valjanosti žalbe Josepha Nzitorere u vezi s poglavljem VII Povelje Ujedinjenih nacija, 10. juni 2004. (dalje u tekstu: Odluka po žalbi u predmetu *Nzitorera*), par. 1, 4, 7–9.

⁶² Odluka po žalbi u predmetu *Nzitorera*, par. 8.

⁶³ Odluka po žalbi u predmetu *Nzitorera*, par. 10.

Rasprava s izvođenjem dokaza

45. Kako je gore navedeno, optuženi tvrdi da bi trebalo održati raspravu s izvođenjem dokaza kako bi se postojanje Sporazuma utvrdilo prije nego što se Vijeće pozabavi pravnim pitanjima u vezi s njegovim pravnim učinkom. Tužilaštvo, s druge strane, sugeriše da bi se Vijeće trebalo najprije pozabaviti pravnim pitanjima.

46. Vijeće smatra da nema razloga za održavanje rasprave s izvođenjem dokaza ako su argumenti tužilaštva u vezi s pravnim pitanjima tačni i tvrdnja optuženog ne može biti prihvaćena čak ni u slučaju da dokazi na koje se on oslanja budu dokazani. Ukoliko optuženom sa pravnog stanovišta ne može biti odobreno pravno sredstvo koje traži, onda je pitanje da li je Sporazum ikada sklopljen irelevantno za bilo koje drugo pitanje izuzev odmjerenja kazne, o čemu dokazi mogu biti izvedeni na suđenju. Pretresno vijeće odbacuje tvrdnju da bi neodržavanjem rasprave s izvođenjem dokaza u ovoj fazi bila učinjena medvjeda usluga historiji. Svrha Vijeća nije da se bavi akademskim proučavanjem historije. Ukoliko razmatranje pravnih pitanja na gorenavedenoj osnovi ukaže na potrebu održavanja rasprave o dokazima, ona će biti održana.

47. Vijeće napominje da je Pretresno vijeće u predmetu *Nikolić* slijedilo isti pristup: strane u postupku u tom predmetu dogovorile su se da postupaju bez održavanja rasprave s izvođenjem dokaza i umjesto toga su podnijele spisak usaglašanih činjenica na koje se Vijeće trebalo osloniti prilikom donošenja zaključka o pravnim pitanjima.⁶⁶ Činjenica da u ovom predmetu nema takvog sporazuma, kao ni bilo kakvih usaglašanih činjenica, ne sprečava Vijeće da zauzme sličan pristup. Umjesto oslanjanja na usaglašene činjenice, Vijeće će donijeti svoj zaključak na osnovu toga što se dokazi koje je podnio optuženi prihvataju *pro veritate* za tu svrhu. Stoga, tvrdnja optuženog da su sve činjenice u vezi sa Sporazumom osporene na sprečava Vijeće da najprije donese odluku o pravnim pitanjima. Vijeće smatra da je oslanjanje optuženog na predmet *Todorović* neprimjereno, budući da se tamo postavljeno pitanje nije

---

⁶⁴ Vidi takođe: *Tužilac protiv Milutinovića*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po zahtevu Nebojše Pavkovića za odbacivanje Optužnice protiv njega uz obrazloženje da je Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija nezakonito osnovao Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju, 21. februar 2008., par. 14–15.

⁶⁵ Replika, par. 25.

⁶⁶ *Tužilac protiv Nikolića*, predmet br. IT-94-2-PT, Odluka po podnesku odbrane kojim se osporava vršenje nadležnosti Međunarodnom sudu, 9. oktobar 2002. (dalje u tekstu: Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Nikolić*), par. 4–9.

Prijevod

odnosilo na izvodljivost održavanja rasprave s izvođenjem dokaza. Umjesto toga, Vijeće u predmetu *Todorović* je moralo razmotriti da li da izda obavezujući nalog SFOR-u sa zahtjevom za dostavljanje određenih informacija optuženom kako bi mu se omogućilo da uloži prigovor na nadležnost.⁶⁷

48. Vijeće smatra da je sada primjereno donijeti odluku po Zahtjevu na osnovu materijala koji mu je dostavio optuženi. Vijeće ima obavezu da obezbijedi da suđenje optuženom bude pravično i ekspeditivno. On ne može očekivati od Vijeća da beskrajno čeka dok on prikupi sve dokaze koje smatra potrebnim prije rješavanja pitanja da li bi Sporazum mogao uticati na vršenje nadležnosti Međunarodnog suda nad njim. U svakom slučaju, optuženi nije iskazao revnost u nastojanju da pribavi materijal relevantan za pitanja pokrenuta u Zahtjevu. Na primjer, iako se od 30. jula 2008. nalazi u pritvoru Međunarodnog suda i premda je od prvog dana pokretao pitanje Holbrookeove intervencije, on sve do 11. maja 2009. nije kontaktirao UN u vezi s relevantnum materijalima koje oni posjeduju.⁶⁸

Pravni učinak Sporazuma

49. Vijeće napominje da ga Odluka po drugom zahtjevu za objelodanjivanje ne sprečava da razmotri pitanja pokrenuta u ovom Zahtjevu. Kako je gore navedeno,⁶⁹ odbijanje Vijeća da naloži objelodanjivanje u tom slučaju bilo je zasnovano na nedovoljnoj konkretnosti u opisu relevantnog materijala i na nejasnim tvrdnjama optuženog koje se odnose na vezu između Sporazuma i SBUN i/ili tužilaštva. Okolnosti su sada sasvim različite. U ovom Zahtjevu optuženi iznosi mnogo više činjeničnog materijala i detaljnu argumentaciju u vezi s potonjim pitanjem. Shodno tome, sada je na Vijeću da se pozabavi pitanjem pravnog učinka Sporazuma u svjetlu sada preovlađujućih okolnosti i na osnovu materijala i argumenata koji su sada predočeni.

50. Vijeće takođe napominje da se strane u postupku po svemu sudeći slažu u svojim argumentima da to da li je Sporazum obavezujući za Međunarodni sud u krajnjoj liniji zavisi od pitanja da li se on može pripisati tužiocu ovog Međunarodnog suda. Da bi mogao pripisati

---

⁶⁷ *Tužilac protiv Simića i drugih*, predmet br. IT-95-9-PT, Odluka po zahtjevu za pravosudnu pomoć SFOR-a i drugih, 18. oktobar 2000.

⁶⁸ Vidi: Zahtjev Ujedinjenim nacijama za saradnju: sporazum s Holbrookeom, 21. maj 2009., par. 1.

⁶⁹ Vidi: par. 4-5.

Prijevod

ovaj Sporazum tužiocu, optuženi mora pokazati da su ili (i) tužilac i/ili njegovi predstavnici bili angažovani na njegovoj pripremi ili da je (ii) to bio slučaj s SBUN, matičnim tijelom Međunarodnog suda.⁷⁰ Poslije toga, obje strane u postupku usredsređuju svoje argumente na veze između Holbrookea i bilo SBUN bilo samog tužilaštva. Shodno tome, za potrebe ovog Zahtjeva, Vijeće će se pozabaviti pitanjem pravnog učinka Sporazuma na istoj osnovi.

A. Angažman tužilaštva

51. Vijeće je svjesno toga da optuženi ne tvrdi izričito da je tužilaštvo bilo angažovano u pripremi Sporazuma. Ipak, on upućuje na slučajeve u kojima je tužilaštvo u prošlosti primjenjivalo svoje diskreciono ovlaštenje da povuče određene optužbe i, u nekim slučajevima, čak i svoje diskreciono ovlaštenje da odustane od krivičnog gonjenja, što sve, po njegovom mišljenju, pokazuje da bi ti sporazumi mogli biti obavezujući za Međunarodni sud sve dok ih je moguće pripisati tužilaštvu.⁷¹ On takođe upućuje na bliske konsultacije između tužioca i Holbrookea 1995. i 1996. godine ukazujući tako na izvjestan angažman tužilaštva u Sporazumu.⁷²

52. Kako je gore naznačeno, član 1 Statuta Međunarodnog suda daje tužilaštvu široku nadležnost za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine. Članovi 16 i 18 Statuta predviđaju široko diskreciono ovlaštenje tužioca prilikom istrage i krivičnog gonjenja tih osoba. Pravilo 51 Pravilnika predviđa da tužilac može povući optužnicu prije nego što je ona potvrđena i poslije toga, pa čak i nego što je dotični predmet dodijeljen pretresnom vijeću, dok pravilo 50 dopušta tužiocu da izmijeni optužnicu u jednoj od te tri faze. U slučajevima kada se povlačenje ili izmjena vrši prije potvrde optužnice, tužilac ne smije u to uključivati sudiju ili pretresno vijeće. Međutim, poslije potvrde optužnice, tužiočeva odluka da ne postupa protiv optuženog ili da postupa po izmijenjenoj optužnici podliježe odobrenju sudije ili pretresnog vijeća.

53. Premda diskreciono ovlaštenje tužioca da nastavi ili ne nastavi sa postupkom po potvrđenoj optužnici nije potpuno neograničeno, uloga sudije ili pretresnog vijeća u tom

⁷⁰ Zahtjev, par. 46, Dodatak AB, par. 17, 26; Odgovor, par. 1.

⁷¹ Zahtjev, par. 39.

Prijevod

postupku je ograničena. U vrijeme kada je Sporazum navodno sklopljen, već je postojala potvrđena optužnica protiv optuženog koja je bila na snazi. Međutim, nema nikakve naznake o tome da je tužilaštvo preduzelo ikakve korake u skladu s relevantnim pravilima da povuče tu optužnicu i odustane od vođenja postupka protiv optuženog. Naprotiv, upravo suprotno je bio slučaj. Na primjer, u julu 1996. godine održan je pregled optužnice protiv optuženog na osnovu pravila 61, poslije kog je 12. jula 1996. za optuženim izdata međunarodna potjernica.⁷³

54. Vijeće takođe napominje da je pokušaj optuženog da povuče analogiju između predmeta Međunarodnog suda na koje se on oslanja i činjenica u vezi sa Sporazumom neprimjeren zbog toga što se nijedan od tih predmeta nije ticao imuniteta od krivičnog gonjenja. Svi predmeti na koje se optuženi oslanja ticali su se sporazuma o izjašnjanju o krivici sklopljenih na osnovu relevantnih pravila. Ni u jednom od tih predmeta tužilaštvo nije u potpunosti povuklo optužnicu na osnovu nekog sporazuma između tužilaštva i optuženog. U stvari, upravo suprotno je slučaj; u svim tim predmetima potvrdna izjašnjenja o krivici ponuđena su u vezi s nekim optužbama u zamjenu za povlačenje ostalih.⁷⁴ Shodno tome, nijedan od tih predmeta nije ni izdaleka sličan činjenicama u vezi sa Sporazumom. Stoga je u najboljem slučaju upitna tvrdnja optuženog da oni pokazuju da bi bilo moguće da tužilaštvo u suštini odustane od postupka izvan okvira gorenavedenih odredaba Statuta i Pravilnika.

55. Pored toga, bez obzira na to što optuženi tvrdi da su određene konsultacije između tužioca i američke vlade/Holbrookea obavljene tokom 1995. i 1996. godine, te konsultacije ne potvrđuju da je Holbrooke postupao bilo sa stvarnim bilo s prividnim ovlaštenjem tužioca. Štaviše, dokazi koje je iznio optuženi, iz raznih knjiga napisanih na ovu temu, pokazuju da je upravo suprotno bio slučaj. Oni ilustruju konstantnu tenziju između tužioca i američkih pregovarača, uključujući Holbrookea, a ukazuju i na pokušaje tužioca da spriječi bilo kakvu akciju međunarodne zajednice koja bi se mogla tumačiti kao zadiranje u njegovo tužilačko ovlaštenje. Na primjer, kada su mu predstavnici američke vlade rekli da su amnestije

⁷² Zahtjev, Dodatak AB, 5, 17, 25–26.

⁷³ Vidi: pravilo 61 Pravilnika. Vidi takođe: Međunarodni nalog za hapšenje i nalog za predaju, 12. juli 1996.

⁷⁴ Vidi: npr. *Tužilac protiv Brale*, predmet br. IT-95-17-T, Presuda o kazni, 7. decembar 2005., par. 6; *Tužilac protiv Zelenovića*, predmet br. IT-96-23/2-T, Presuda o kazni, 4. april 2007., par. 11; *Tužilac protiv Plavšićeve*, predmet br. IT-00-40-T, Presuda o kazni, 27. februar 2003., par. 5; *Tužilac protiv Nikolića*, predmet br. IT_02-60/1-T, Presuda o kazni, 2. decembar 2003., par. 11–13. Vidi takođe: druge slične predmete pomenute u Zahtjevu optuženog za pregled i objelodanjivanje: sporazum s Holbrookeom, 5. novembar 2008., fusnota 14.

Prijevod

razmatrane kao dio Daytonskih pregovora 1995. godine, tužilac je podigao novu optužnicu protiv optuženog kako bi izbjegao da Međunarodni sud ostane postrani uslijed mirovnog procesa.⁷⁵

56. Budući da dokazi koje predočava optuženi ne pokazuju da je tužilac na bilo koji način učestvovao u pripremanju Sporazuma, Vijeće prelazi na pitanje da li je u tome učestvovao SBUN.

B. Angažman SBUN

57. Kako smo gore vidjeli, Statut Međunarodnog suda ne sadrži nikakve odredbe koje ograničavaju tužiočevo diskreciono ovlaštenje na osnovu člana 1 da istražuje i/ili krivično goni osobe odgovorne za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava na teritoriji bivše Jugoslavije. Putem distinkcije, član 16 Statuta Međunarodnog krivičnog suda (dalje u tekstu: MKS) izričito dopušta odgodu istraga i/ili krivičnih gonjenja na godinu dana u slučajevima kada SBUN usvoji neku rezoluciju na osnovu VII poglavlja Povelje UN-a kojom traži od Suda da to učini. Međutim, ustanovljeno je da SBUN ima ovlast da izmijeni Statut Međunarodnog suda, što je zaista više puta i učinio, postupajući u skladu sa VII poglavljem.⁷⁶ Stoga bi SBUN mogao, putem statutarnih izmjena, ograničiti ili proširiti nadležnost Međunarodnog suda, uključujući personalnu nadležnost, ako bi to smatrao primjerenim.

58. Pored toga, SBUN pruža Međunarodnom sudu smjernice u pogledu vršenja njegove nadležnosti, ne mijenjajući Statut. Međutim, to takođe podliježe formalnoj rezoluciji. Tako je 2004. godine usvojena Rezolucija br. 1534 kojom se tužilac poziva da se usredsredi na najviše vođe osumnjičene da su najodgovornije za krivična djela koja spadaju u nadležnost Međunarodnog suda.⁷⁷ Koje radnje treba preduzeti ostaje na organima Međunarodnog suda da utvrde. Ne samo da ta mjera nije dovela do nekažnjivosti nekih osoba koje je optužio tužilac, ona je jednostavno dovela do prosljeđivanja optuženih nižeg ranga domaćim i/ili međunarodnim sudovima u bivšoj Jugoslaviji. Nije bilo ni govora o tome da bi bilo koja osoba

⁷⁵ Zahtjev, Dodatak AB, par. 27; Gary Jonathan Bass, *Stay the Hand of Vengeance /Zaustaviti ruku pravde/* (2000.), str. 242–244. Drugi primjeri za ovu tenziju takođe se mogu naći u npr., Carla Del Ponte, *Madame Prosecutor /Gospođa tužilac/*, (2009.), str. 214–217; Richard Holbrooke, *To End a War /Završiti rat/*, drugo izdanje (1999.), str. 190, 323–333.

⁷⁶ Najnovija izmjena usvojena je 28. februara 2006. i ticala se izmjene članova 12 i 13 *quater* u vezi s imenovanjem sudija *ad litem*. Vidi Rezoluciju SBUN br. 1660, S/RES/1660, 28. februar 2006.

Prijevod

osumnjičena za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava mogla izvući korist iz navedene Rezolucije tako što će izbjeći krivično gonjenje. Važno je napomenuti da je, u oba navedena primjera, bilo potrebno da SBUN usvoji rezoluciju da bi mogao ograničiti nadležnost Međunarodnog suda. Stoga, tvrdnja optuženog, bez navođenja ikakvih mjerodavnih izvora u prilog tome, da rezolucije SBUN nisu potrebne da bi se Međunarodni sud mogao obavezati na neki sporazum o ograničenju nadležnosti nije uvjerljiva.

59. Budući da Vijeću nije predočen nikakav materijal koji bi ukazivao na okolnosti u kojima je UNSB stvorio situaciju koja vodi nekažnjivosti osoba koje se terete da su počinile teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava, nije nikakvo iznenađenje da, kako tvrdi tužilac i potvrđuje optuženi, SBUN nije nikada usvojio nikakvu rezoluciju kojom poziva tužilaštvo da odobri imunitet optuženom ili drugim osobama.⁷⁸ Isto tako, SBUN nije usvojio ni neku rezoluciju kojom se mijenja Statut Međunarodnog suda u tom smislu. Naprotiv, na optuženog se odnosilo više rezolucija SBUN usvojenih poslije Sporazuma, u kojima se zahtijeva njegovo hapšenje.⁷⁹ Pored toga, dana 8. augusta 1996., samo tri sedmice nakon što je optuženi potpisao obećanje da će se povući sa funkcije, predsjednik SBUN je izdao izjavu u kojoj prima na znanje to obećanje, ali istovremeno osuđuje propust vlasti u regionu da izvrše nalog za njegovo hapšenje.⁸⁰

60. Kako je gore navedeno,⁸¹ optuženi povlači analogiju između pregovora u vezi sa Sporazumom i pregovora na Haitiju 1994. godine, koje je vodio bivši američki predsjednik Jimmy Carter, koji su rezultirali imunitetom od krivičnog gonjenja na domaćim sudovima za generala Cédrasa i njegove saradnike. On tvrdi da je jedina razlika između ta dva slučaja u tome što se, poslije uspješnih pregovora, Carter ponovo obratio SBUN kako bi dobio odobrenje za sporazum koji je postignut, dok Holbrooke to nije učinio.⁸² Međutim, to nije jedina razlika. Amnestiju za Cédrasa i ostale isposlovao je UN i prihvatili su je i Cédras i

---

⁷⁷ Rezolucija SBUN br. 1534, S/RES/1534, 26. mart 2004., par. 5.

⁷⁸ Odgovor, par. 17; Zahtjev, par. 44.

⁷⁹ Vidi: Rezolucija SBUN br. 1503, S/RES/1503, 28. august 2003., par. 2; Rezolucija SBUN br. 1534, S/RES/1534, 26. mart 2004., par. 1;

⁸⁰ Predsjednikova izjava, S/PRST/1996/34, 8. august 1996., str. 2–3.

⁸¹ Vidi: par. 13.

⁸² Zahtjev, par. 44.

Prijevod

izbjegli predsjednik Aristide 14 mjeseci prije sporazuma o kom je pregovarao Carter.⁸³ Stoga, to nije bila nova ideja koju je ponudio Carter.⁸⁴ Pored toga, osim što je Aristide pristao na sporazum kojim se odobrava ta amnestija, ona je takođe zavisila od izvjesnih mjera koje je preduzeo haićanski parlament, budući da je taj sporazum predviđao da će se "određeni vojni oficiri haićanskih oružanih snaga" penzionisati "kada haićanski parlament izglasa zakon o opštoj amnestiji, odnosno 15. oktobra 1994., koje god da je prije".⁸⁵ Shodno tome, za razliku od sporazuma s Holbrookeom, o tom sporazumu je pregovarano uz znanje vlasti Haitija, uključujući Aristidea i SBUN, i smjesta nakon toga su uslijedili formalni pokušaji vlasti da se sporazum provede.⁸⁶ Nasuprot tome, činjenice u ovom slučaju pokazuju da je predsjednik SBUN izdao izjavu od 8. augusta 1996. koja je pomenuta u prethodnom paragrafu samo nekoliko dana poslije Sporazuma. Druga vitalna razlika između tih predmeta jeste da tamošnje vlasti nisu morale da razmotre krivična gonjenja od strane nekog međunarodnog suda budući da nije bilo nijednog takvog međunarodnog suda koji bi imao nadležnost nad Cédrasom i ostalima.

61. Imajući sve gorenavedeno u vidu, nema nijednog dokaza da je SBUN direktno bio angažovan u pripremanju ili provođenju Sporazuma. To je u skladu s činjenicom da nisu preduzeti nikakvi koraci koji bi ukazivali tužilaštvu na to da SBUN ne želi da optuženi bude krivično gonjen.

C. Angažman SBUN putem Holbrokea kao njegovog zastupnika

62. Kako je gore naznačeno, optuženi tvrdi da je Holbrooke bio zastupnik SBUN, postupao je bilo sa stvarnim bilo s prividnim ovlaštenjem kada je pregovarao o Sporazumu. Iz tog razloga, SBUN, kao glavni organ, vezan je Sporazumom, a to su, samim tim, i njegovi organi, uključujući Međunarodni sud.⁸⁷ Ako se teoretski pođe od pretpostavke da, iako je Međunarodni sud nezavisan pravosudni organ s ovlaštenjem da utvrdi vlastitu nadležnost,⁸⁸

⁸³ Vidi: Izvještaj generalnog sekretara, Stanje demokratije i ljudskih prava na Haitiju, S/26063, 12. juli 1993., A/47/975.

⁸⁴ Izvještaj generalnog sekretara, Stanje demokratije i ljudskih prava na Haitiju, S/26063, 12. juli 1993., A/47/975.

⁸⁵ Carterov centar, Misija procjene stanja na Haitiju, januar 1995., Dodatak 1 (Sporazum postignut u Port-Au-Princeu, Haiti, 18. septembar 1994.), par. 3.

⁸⁶ Ministarstvo vanjskih poslova SAD, Praksa ljudskih prava na Haitiju, 1994., par. 7.

⁸⁷ Zahtjev, par. 46.

⁸⁸ Odluka o nadležnosti u predmetu *Tadić*, par. 15–19.

Prijevod

SBUN može ograničiti njegovu nadležnost sklapajući sporazume o imunitetu *putem svojih zastupnika i bez znanja predstavnika Međunarodnog suda ili bez usvajanja rezolucije kojom se potvrđuju ti sporazumi*, Vijeće prelazi na pitanje da li je Holbrooke bio zastupnik SBUN. Vijeće iznosi ovu procjenu na osnovu materijala koji mu je predočio optuženi.

(i) *Stvarno ovlaštenje*

63. Iako sugeriše stav da je Holbrooke mogao imati stvarno ovlaštenje da postupa u ime SBUN, optuženi tvrdi da nije u mogućnosti da predoči bilo kakve dokaze po tom pitanju budući da tužilaštvo "kategorički odbija dostaviti" dokumente u svom posjedu koji su značajni za to pitanje, i da je Vijeće u svojoj Drugoj odluci po zahtjevu za objelodanjivanje "kategorički odbilo" naložiti tužilaštvu da to učini.⁸⁹ Međutim, kako je navedeno gore,⁹⁰ Vijeće je konstatovalo, između ostalog, da zahtjev optuženog za objelodanjivanje dokumenata koji se odnose na Holbrookeova stvarna ili prividna ovlaštenja nije bio dovoljno konkretan da opravda nalog za objelodanjivanje.

64. Pored toga, Vijeće je već naznačilo optuženom da bi prilikom podnošenja Zahtjeva trebao navesti sve činjenice za koje postoji određeni dokazni osnov pod pretpostavkom da će on na kraju pribaviti dokaze kojima se dokazuju te činjenice.⁹¹ Drugim riječima, ukoliko optuženi ima neke informacije da je neka osoba učinila neku određenu stvar, ili da je prisustvovala nekom sastanku, on bi trebalo da naznači dokaze za koje smatra da postoje kako bi potkrijepio taj stav i Pretresno vijeće će te dokaze prihvatiti *pro veritate* za potrebe ovog Zahtjeva. Međutim, Pretresno vijeće nije smatralo da bi bilo primjereno prihvatiti kao činjenicu neku tvrdnju koju optuženi nije potkrijepio nikakvim dokazima.

65. Shodno tome, u svjetlu činjenice da optuženi nije iznio nikakve dokaze u prilog uopštenim tvrdnjama koje iznosi u vezi s Holbrookeovim stvarnim ovlaštenjem, Vijeće je mišljenja da on nije pokazao da je Holbrooke postupao s takvim ovlaštenjem SBUN kada je sklopio Sporazum. Vijeće je dalje osnaženo u svom uvjerenju stavom optuženog da bi, da je

⁸⁹ Zahtjev, par. 49.

⁹⁰ Vidi: par. 4.

⁹¹ Statusna konferencija, T. 234–235 (6. maj 2009.).

Prijevod

Holbrooke postupao sa stvarnim ovlaštenjem SBUN, rezultirajući Sporazum na kraju bio usvojen ili bar primljen na znanje od strane SBUN.⁹²

(ii) *Prividno ovlaštenje*

66. Jedino preostalo pitanje onda jeste to da li je Holbrooke imao prividno ovlaštenje SBUN da sklopi Sporazum s optuženim. Iako optuženi ne navodi nikakav osnov za svoju tvrdnju da se princip prividnog ovlaštenja u zastupanju primjenjuje u kontekstu međunarodnog krivičnog prava, Vijeće će teoretski poći od pretpostavke da je tako.

67. Optuženi se oslanja na sljedeću definiciju prividnog ovlaštenja, preuzetu iz Osnovnih principa zastupanja Američkog pravnog instituta:

Prividno ovlaštenje jeste ovlast koju ima neki zastupnik ili drugi subjekt da utiče na pravne odnose zastupane osobe sa trećim stranama kada treća strana razumno vjeruje da dotični subjekt ima ovlaštenje da postupa u ime zastupane osobe, a to vjerovanje može se pripisati deklarisanjima zastupane osobe.⁹³

68. Isti dokument predviđa da prividno ovlaštenje nastaje "deklarisanjem neke osobe da druga osoba ima ovlaštenje da postupa sa pravnim posljedicama za osobu koja se deklarirše, ukoliko treća strana razumno vjeruje da je dotični subjekt za to ovlašten i ako se to vjerovanje može pripisati tom deklarisanju".⁹⁴ Pored toga:

Kada zastupnik nekog poznatog ili neidentifikovanog zastupanog iznese lažnu tvrdnju o svom ovlaštenju nekoj trećoj strani, zastupana osoba ne podliježe odgovornosti *izuzev ako zastupnik nije postupao sa stvarnim ili prividnim ovlaštenjem* u iznošenju te tvrdnje *a treća strana nije upoznata s tim da je zastupnikova tvrdnja lažna*.⁹⁵

Prema tome, zastupana osoba podliježe odgovornosti ako je zastupnik postupao sa stvarnim ili prividnim ovlaštenjem. Međutim, ona neće snositi tu odgovornost ako može biti pokazano da je treća strana bila upoznata s tim da je zastupnikova tvrdnja lažna.

69. Optuženi tvrdi da su itekako postojali razlozi za njegovo vjerovanje da je Holbrooke postupao u ime međunarodne zajednice i SBUN kada je vodio pregovore o Sporazumu.⁹⁶ Međutim, iz gorenavedenih razloga Vijeće smatra da optuženi nije pokazao da je SBUN

⁹² Replika, par. 11.

⁹³ Američki pravni institut, Zbirka pravnih propisa o zastupanju, treća serija, 2006., odjeljak 2.03.

⁹⁴ Američki pravni institut, Zbirka pravnih propisa o zastupanju, treća serija, 2006., odjeljak 3.03.

Prijevod

postupao na način koji bi ukazivao na to da je Holbrooke bio njegov ovlaštenu predstavnik, s ovlaštenjem da odobri imunitet za najteža međunarodna krivična djela.

70. Kao prvo, argumenti koje je optuženi ranije iznosio u suprotnosti su sa njegovom tvrdnjom da je Holbrooke postupao s prividnim ovlaštenjem SBUN. Na primjer, prvobitne tvrdnje optuženog Vijeću po ovom pitanju sadrže izričite navode da je Holbrooke postupao samo u ime SAD.⁹⁷ Pored toga, optuženi priznaje da nikada nije bio u ličnom kontaktu s Holbrookeom, što dovodi u sumnju njegovu mogućnost da procijeni u čije ime je Holbrooke postupao tom konkretnom prilikom.⁹⁸

71. Drugo, kada je riječ o pitanju prividnog ovlaštenja, stvarni naglasak koji je optuženi dao u vlastitoj izjavi u suprotnosti je s njegovim stavom u Zahtjevu, budući da on i sam priznaje da nije bio uvjeren da će Holbrook održati svoj dio obećanja. On podsjeća kako je, kada je čuo da Holbrooke ne želi da svoj dio obećanja stavi na papir iz političkih razloga, postao nepovjerljiv i insistirao da to bude učinjeno.⁹⁹ Štaviše, njegovi vlastiti saradnici takođe su imali sumnje u vezi s Holbrookeovim angažmanom i spremnošću da ispuni njegov dio sporazuma.¹⁰⁰ Optuženi takođe podsjeća kako ga je na kraju Slobodan Milošević ubijedio da potpiše Sporazum o tome bez ikakvog jamstva.¹⁰¹ Drugim riječima, umjesto da potpiše Sporazum na osnovu povjerenja u Holbrookea, optuženi je kapitulirao na osnovu Miloševićevog ubjeđivanja. Njegovo pouzdanje u Holbrookea na osnovu Holbrookeovog ranijeg angažmana u Daytonu je još više upitno uzimajući u obzir da je Holbrooke napustio Ministarstvo vanjskih poslova SAD poslije Daytonu i da od tada nije bio angažovan na pitanjima vezanim za Bosnu, do jula 1996.¹⁰²

72. Treće, optuženi pominje više izjava Holbrookea i Carla Bildta koje, po njegovom mišljenju, ukazuju na to da je ovaj prvi postupao u ime SBUN tokom pregovora u Daytonu.¹⁰³ Međutim, Vijeće je mišljenja da te izjave, kao što je na primjer Holbrookevo pominjanje

⁹⁵ Američki pravni institut, Zbirka pravnih propisa o zastupanju, treća serija, 2006., odjeljak 6.11(1).

⁹⁶ Zahtjev, par. 57.

⁹⁷ Službeni podnesak u vezi s mojim prvim pojavljivanjem i mojim sporazumom sa SAD o imunitetu, 6. august 2008., str. 1.

⁹⁸ Zahtjev, Dodatak B, par. 2–8.

⁹⁹ Zahtjev, Dodatak B, par. 5–6.

¹⁰⁰ Zahtjev, Dodatak E, Izjava Alekse Buhe, str. 2–3; Dodatak F, telegram američke Vlade, par. 6.

¹⁰¹ Zahtjev, Dodatak B, par. 6–8.

¹⁰² Zahtjev, Dodatak AB, par. 46, 50.

Prijevod

potrebe da SBUN usvoji rezolucije kojima bi se pružio legitimitet svakom eventualnom dogovoru, u stvari pokazuju da je suprotno bio slučaj; a Bildt je potvrdio da su SAD "imale glavnu riječ" a ne SBUN.¹⁰⁴

73. Četvrto, optuženi navodi niz primjera tokom pregovora u vezi s prekidom vatre u Sarajevu u septembru 1995., kao i pregovora koji su nakon toga uslijedili u Daytonu, gdje je Holbrooke iznio određena obećanja koja je SBUN kasnije implementirao.¹⁰⁵ Međutim, taj katalog događaja ne ukazuje na dosljednost ponašanja koja bi opravdavala predodžbu o prividnom ovlaštenju. Umjesto toga, to predstavlja naznaku pristupa od slučaja do slučaja različitim pregovorima. Pored toga, i jedni i drugi pregovori su rezultirali prestankom oružanih neprijateljstava u regionu. Prihvatanje tih dogovora od strane SBUN ne pruža nikakvu potkrepu za tvrdnju da je SBUN imao nekakvu obavezu da prihvati kasniji sporazum o imunitetu u vezi s navodima o najtežim međunarodnim krivičnim djelima.

74. Peto, optuženi poredi okolnosti u vezi sa Sporazumom o imunitetu sa pregovorima s Holbrookeom u vezi s prekidom vatre u Sarajevu, u septembru 1995. godine, u kojima je lično učestvovao. Tom prilikom, nakon što je sporazum o prekidu vatre dogovoren, Holbrooke takođe nije stavio svoj dio jamstva na papir. Vijeće je mišljenja da oslanjanje optuženog na ove ranije pregovore ne pomaže njegovoj tezi, nego je potkopava. Odbijanje jedne strane da se na papiru obaveže da poštuje svoj dio sporazuma ne potkrepljuje zamisao da ta strana ima bilo čije ovlaštenje da postupa u njegovo ime i, u najboljem slučaju, neutralno je u vezi s tim pitanjem. Pretresno vijeće u ovim okolnostima ne vidi nikakvu osnovu za to da se optuženom da pravo da pretpostavlja, budući da nije bio u ličnom kontaktu s Holbrookeom u julu 1996. i budući da Holbrooke nije bio na funkciji u periodu od februara do jula 1996., da je Holbrooke sklapao sporazum u ime SBUN. Kako je istaklo tužilaštvo, prihvatanje stava optuženog značilo bi da je SBUN, dajući u više navrata odobrenje za aktivnosti koje je obavljao predstavnik neke države, mogao tom predstavniku dati odriježene ruke da ubuduće iznosi tvrdnje bilo koje vrste i u bilo koje vrijeme.¹⁰⁶ S obzirom na sve okolnosti, ne može se reći da je optuženi mogao

---

¹⁰³ Zahtjev, Dodatak AB, par. 10–15, 22.

¹⁰⁴ Zahtjev, Dodatak AB, par. 15.

¹⁰⁵ Zahtjev, Dodatak AB, par. 18–37.

¹⁰⁶ Odgovor, par. 25.

Prijevod

razumno vjerovati da je Holbrooke imao ikakva ovlaštenja da mu odobri imunitet od krivičnog gonjenja od strane ovog Međunarodnog suda.

75. Šesto, optuženi se takođe poziva na više predmeta u nekim nacionalnim pravnim sistemima, za koje on tvrdi da ilustruju da se sporazumi o nepreduzimanju krivičnog gonjenja ne potvrđuju čak i kada ih postignu subjekti koji postupaju s prividnim ovlaštenjem.¹⁰⁷ Međutim, nijedan od tih predmeta nije direktno primjenjiv na situaciju u ovom slučaju. Na primjer, u engleskom predmetu *R v Croydon Justices, Ex Parte Dean /Kraljica protiv Croydon Justices, ex parte za Deana/*, sud je konstatovao da se krivično gonjenje osobe koja je, nakon što je primila izjavu policije da će biti tretirana kao svjedok tužilaštva i da neće biti krivično gonjena, poslije toga samu sebe implicirala iznoseći određena priznanja, može smatrati povredom postupka suda i obustavio krivični postupak.¹⁰⁸

76. Navedeni i drugi predmeti u kojima je policija davala slična obećanja ne pomažu optuženom u ovom slučaju. Prije svega i što je najvažnije, u tim predmetima je oslanjanje na obećanja policije navelo dotične osobe da daju izjave policiji, a da prije toga nisu upozorene, i tako do samookrivljavanja za teška krivična djela.¹⁰⁹ Stoga su postupci policije rezultirali teškom povredom jednog od najosnovnijih prava neke osobe na pravično suđenje, prava da ne daje izjave koje bi je mogle inkriminirati. Optuženi ne sugerije da su njegova prava na pravično suđenje prekršena.

77. Još jedna velika razlika između slučajeva povrede postupka od strane policije i ovog slučaje jeste to da je "zastupnik" i tim slučajevima, a radi se o policiji, bio organ koji postupava u okviru uhodanog domaćeg sistema istrage i krivičnog gonjenja za krivična djela i koji je kao takav bio u poziciji da iznosi određene izjave o osobama osumnjičenim za krivična djela. U datim okolnostima, smatralo se da bi povreda postupka postojala u slučaju krivičnog gonjenja

---

¹⁰⁷ Zahtjev, par. 59–63.

¹⁰⁸ *R v Croydon Justices, Ex Parte Dean /Kraljica protiv Croydon Justices, ex parte za Deana/*, [1993] QB 769. Vidi takođe *R v Mohi /Kraljica protiv Mohija/* [2000] SASC 384 i *Jones v Whalley /Jones protiv Whalleyja/* [2000] 1 A.C. 63 za slične izjave policije.

¹⁰⁹ Vidi: *R v Croydon Justices, Ex Parte Dean*, [1993] QB 769 i *R v Mohi* [2000] SASC 384.

Prijevod

nekog osumnjičenog nakon izjava o tome da neće biti krivično gonjen u koje se pouzdao. Okolnosti u nekim drugim predmetima koje citira optuženi bile su u širem smislu slične.¹¹⁰

78. Oslanjanje optuženog na predmet *Geisser v. United States /Geisser protiv Sjedinjenih Država/*¹¹¹ i *Margali-Olivera v. INS /Margalli-Olivera protiv INS/*¹¹² takođe je neprimjereno budući da su se oba ta predmeta ticala sporazuma o izjašnjanju o krivici za koje su dotični organi bili izričito ovlašteni da ih sklope, ali se nakon toga nisu pridržavali svog dijela sporazuma.¹¹³ Pored toga, u predmetu *United States v. McKeel /Sjedinjene Države protiv McKeela/* obećanje o nepreduzimanju krivičnog gonjenja od strane nenadležnog organa nije provedeno.¹¹⁴ Najzad, u predmetu *United States v. Churnovic /SAD protiv Churnovica/*, američki Savezni vojni apelacioni sud je konstatovao da se osoba osumnjičena za ubistvo ili neko drugo teško krivično djelo ne može razumno oslanjati na obećanje imuniteta, čak i ako je to obećanje dao organ ovlašten za sklapanje sporazuma o imunitetu.¹¹⁵ Navedeni pravni izvori takođe idu u prilog ne Zahtjevu optuženog nego Odgovoru tužilaštva.

79. Iz navedenih razloga, Vijeće je mišljenja da, čak i kada bi se pretpostavilo da principi doktrine prividnog ovlaštenja važe u kontekstu međunarodnog humanitarnog prava, optuženi nije pokazao da je Holbrooke 1996. godine postupao s prividnim ovlaštenjem SBUN.

Povreda postupka

80. Budući da ne prihvata tvrdnju optuženog da je Međunarodni sud vezan Sporazumom, Vijeće sada prelazi na razmatranje alternativne tvrdnje optuženog, tvrdnje o povredi postupka. U predmetu *Barayagwiza*, Žalbeno vijeće MKSR-a definisalo je povredu postupka na sljedeći način:

¹¹⁰ Vidi npr. *United States v. Carter /Sjedinjene Države protiv Cartera/*, 454 F.2d 1058 (4th Cir. 1972) gdje je davalac jamstva bio američki savezni tužilac za jedan distrikt, dok je krivično gonjenje preduzeo američki savezni tužilac za drugi distrikt; *Cooke v. Orser /Cooke protiv Orsera/*, 12 M.J. 335, 354 (C.M.A. /Vojni apelacioni sud/ 1982), i *United States v. Brown /Sjedinjene Države protiv Browna/*, 13 M.J. 253 (C.M.A. 1982), u kom su jamstva dali vojni advokati koji postupaju kao tužioci u vojsci.

¹¹¹ *Geisser v. United States /Geisser protiv Sjedinjenih Država/*, 513 F.2d 862 (Peti apelacioni okrug, 1975.).

¹¹² *Margalli-Olivera v. INS /Margalli-Olivera protiv INS/*, 43 F.3d 345 (Osmi apelacioni okrug, 1994.)

¹¹³ Slično pitanje postavilo se u *United States v. Rodman /Sjedinjene Države protiv Rodmana/*, 519 F. 2d 1058 (Prvi apelacioni okrug, 1975.).

¹¹⁴ *United States v. McKeel /Sjedinjene Države protiv McKeela/*, 63 M.J. 81.

¹¹⁵ *United States v. Churnovic /Sjedinjene Države protiv Churnovica/*, 22 M.J. 401, str. 405 (C.M.A. 1986).

Prijevod

[N]a doktrinu povrede postupka moguće se pozvati po slobodnom nahodanju. Radi se o postupku kojim sudije mogu odbiti da vrše sudsku nadležnost u slučajevima u kojima bi se vršenje te nadležnosti u svjetlu teških i flagrantnih kršenja prava optuženog pokazalo štetnim po integritet suda.¹¹⁶

Vijeće je dalje konstatovalo sljedeće:

[N]a doktrinu povrede postupka moguće se pozvati u dvije različite situacije: (1) ukoliko je odgađanje učinilo pravično suđenje optuženom nemogućim; i (2) ukoliko bi u okolnostima konkretnog predmeta, nastavak suđenja optuženom bio u suprotnosti s osjećanjem suda za pravdu, zbog neke nepravilnosti ili nedoličnog ponašanja koje je prethodilo suđenju.¹¹⁷

81. Doktrina povrede postupka takođe je navedena u predmetu *Nikolić*, u kom je optuženi tvrdio da je njegovo "kidnapovanje" iz tadašnje Savezne Republike Jugoslavije (dalje u tekstu: SRJ) i predaja Stabilizacionim snagama NATO (dalje u tekstu: SFOR) u Bosni i Hercegovini, koja je stoga rezultirala njegovom predajom Međunarodnom sudu, iziskivalo odbacivanje optužnice protiv njega. Vijeće je, pozivajući se na Odluku u predmetu *Barayagwiza* ponovilo da, kako bi bilo moguće pozvati se na doktrinu povrede postupka, mora biti jasno da su prava optuženog flagrantno prekršena.¹¹⁸ Pretresno vijeće je konstatovalo da je Nikolić navodno nezakonito uhapšen i otet sa teritorije SRJ od strane nepoznatih pojedinaca koji su ga prebacili na teritoriju Bosne i Hercegovine, ali da ni SFOR ni tužilaštvo nisu učestvovali u tim radnjama. Vijeće je zatim konstatovalo da, bez obzira na otmicu i nivo nasilja koje je navodno upotrijebljeno protiv Nikolića tokom njegovog prebacivanja u Bosnu i Hercegovinu, nije bilo nikakvog flagrantnog kršenja Nikolićevih prava ili osnovnog načela zakonitosti postupka.¹¹⁹

82. Razmatrajući žalbu, Žalbeno vijeće se osvrnulo na to da li neko kršenje ljudskih prava iziskuje odricanje Međunarodnog suda od nadležnosti.¹²⁰ Žalbeno vijeće je zatim konstatovalo sljedeće:

Iako procjena težine kršenja ljudskih prava zavisi od okolnosti u svakom pojedinom slučaju i ne može se izvesti *in abstracto*, određena kršenja ljudskih prava toliko su ozbiljnog karaktera da nalažu odbijanje vršenja nadležnosti. Bilo bi neprimjereno za jedan sud da sudi žrtvama tih kršenja. Izuzev u tako izuzetnim slučajevima, međutim, pravno sredstvo odricanja od nadležnosti

¹¹⁶ *Tužilac protiv Barayagwize*, predmet br. ICTR-97-19-AR72, Odluka, 3. novembar 1999. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Barayagwiza*).

¹¹⁷ Odluka u predmetu *Barayagwiza*, par. 77.

¹¹⁸ Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Nikolić*, par. 111.

¹¹⁹ Odluka Pretresnog vijeća u predmetu *Nikolić*, par. 114, 116.

¹²⁰ Odluka po žalbi u predmetu *Nikolić*, par. 18-19.

Prijevod

obično je, po mišljenju Žalbenog vijeća, neproporcionalno. Mora se uspostaviti prava mjera između temeljnih prava optuženog i suštinskih interesa međunarodne zajednice za krivično gonjenje lica optuženih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava.¹²¹

83. Žalbeno vijeće je dalje konstatovalo da Nikolić nije pokazao da su njegova prava flagrantno prekršena u postupku hapšenja.¹²² Vijeće je konstatovalo da ne bi bilo odricanja od nadležnosti čak ni u slučaju da je ponašanje osoba koje su zarobile Nikolića bilo pripisano SFOR-u, pa samim tim i tužilaštvu.¹²³

84. Vijeće smatra da optuženi, izuzev što iznosi više navoda vezanih za Holbrookeovu dvoličnost, nije pokazao da je bilo ikakve povrede postupka. Kao prvo, postupak njegovom predmetu, čak ni u svjetlu Sporazuma, ne bi uticao ni na jedno od prava optuženog na pravično suđenje, uključujući postupanje u svojstvu osumnjičenog ili optuženog. Pored toga, Vijeće podsjeća na svoj zaključak da Holbrooke nije postupao sa stvarnim ili prividnim ovlaštenjem SBUN. Stoga, on je u suštini bio treća strana, nepovezana s Međunarodnim sudom, koja je obećala imunitet godinama prije dovođenja optuženog na Međunarodni sud. Teško je vidjeti kako bi se u takvim okolnostima za postupak moglo reći da predstavlja povredu postupka da bi Međunarodni sud bio obavezan obustaviti postupak.

85. Vijeće ima u vidu da je Pretresno vijeće u predmetu *Nikolić* zaključilo, *obiter dicta*, da Međunarodni sud ne bi trebao vršiti svoju nadležnost nad osobama koje su, prije nego što su predate Međunarodnom sudu, "teško maltretirane" od strane koja ne postupa za Međunarodni sud. Međutim, Vijeće izražava određenu sumnju u to da je ova izjava primjenjiva na svaku situaciju u koju je umiješana neka treća strana koja nije povezana s Međunarodnim sudom. Pretresno vijeće u predmetu *Nikolić* zasnovalo je taj dio svoje odluke na dva primjera, odnosno na (i) događajima u predmetu *Barayagwiza*, gdje je došlo do znatnog odgađanja od strane državnih organa prije nego što je optuženi doveden na Međunarodni sud, i (ii) hipotetičke situacije mučenja, odnosno okrutnog ili ponižavajućeg postupanja prema optuženom od strane nekog trećeg neposredno prije njegovog dovođenja na Međunarodni sud.¹²⁴ Međutim te dvije situacije teško se mogu primijeniti na predmet kao

¹²¹ Odluka po žalbi u predmetu *Nikolić*, par. 30 (fusnota izostavljena).

¹²² Odluka po žalbi u predmetu *Nikolić*, par. 32–33.

¹²³ Odluka po žalbi u predmetu *Nikolić*, par. 18, 33.

¹²⁴ Odluka u predmetu *Barayagwiza*, par. 114.

Prijevod

što je ovaj koji rješava Vijeće. Kao prvo, u predmetu *Barayagwiza*, krivično gonjenje je obustavljeno takođe djelimično zbog odgađanja koje je prouzrokovao tužilac MKSR-a nakon dovođenja Barayagwize na Međunarodni sud, koje se nadovezalo na znatna odgađanja koja su prouzrokovali državni organi koji su ga uhapsili.¹²⁵ Pored toga, za dotične državne vlasti se izričito smatralo da postupaju u ime tužioca MKSR-a i stoga nisu bile potpuno nepovezane s Međunarodnim sudom.¹²⁶ Što se tiče primjera "teškog maltretiranja" optuženog od strane nekog trećeg, kao što je mučenje ili okrutno i/ili ponižavajuće postupanje, nema nikakve naznake da je optuženi bio podvrgnut takvom teškom maltretiranju, odnosno da je bilo ikakvih drugih *flagrantnih* kršenja njegovih prava, uključujući pravo na političko djelovanje. U svakom slučaju, po mišljenju ovog Vijeća, samo u izuzetnim okolnostima bi postupci neke treće strane koja nema nikakve veze s Međunarodnim sudom ili postupkom moglo eventualno dovesti do toga da postupak bude obustavljen. Ukoliko je neki optuženi podvrgnut teškom maltretiranju takve treće strane, malo je vjerovatno da bi ono predstavljalo prepreku za pravično suđenje koje može biti obezbijeđeno na razne druge načine, na primjer, izuzimanjem svih dokaza koje je treća strana pribavila mučenjem.

86. Vijeće takođe konstatuje da je oslanjanje optuženog na odluku Specijalnog suda za Sierra Leone (dalje u tekstu: SCSL) u predmetu *Tužilac protiv Kondewe*¹²⁷ pogrešno utemeljeno budući da on zanemaruje kontekst u kom je izrečen relevantni dio na koji se on oslanja. Optuženi tvrdi da je sudija Robertson "potvrdio da bi krivično gonjenje optuženog koji se pridržavao uslova sporazuma o saradnji predstavljalo 'doslovnu povredu postupka koja, kako to pokazuju odluke nacionalnih sudova, utiče na savjest suda i može ga ponukati na to da tužioca drži za riječ ukoliko je optuženi ispoštovao svoj dio dogovora'".¹²⁸ Međutim, na ovom mjestu trebalo bi uzeti u obzir cjelokupan dio odluke sudije Robertsona:

[I]spunjenjem nekog uslova u cilju dobijanja amnestije ne briše se krivnja koja se neopozivo vezuje za počinjenje zločina protiv čovječnosti na koji se odnosi amnestija. Ne može biti osnova

¹²⁵ Odluka u predmetu *Barayagwiza*, par. 35–37, 71.

¹²⁶ Odluka u predmetu *Barayagwiza*, par. 54, 61.

¹²⁷ *Tužilac protiv Kondewe*, predmet br. SCSL-2004-14-AR 72 (E), Odluka o nenadležnosti/povredi postupka: amnestija predviđena Sporazumom iz Loméa, 25. maj 2004., Izdvojeno mišljenje sudije Robertsona (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Kondewa*).

¹²⁸ Zahtjev, par. 74.

Prijevod

za tvrdnju o povredi [postupka], (odnosno toga da bi neki međunarodni krivični sud ograničio svoju misiju tako što bi uskratio optuženom, koji se tereti najvećom odgovornošću za nečovječne zločine, pogodnosti ništavog obećanja na koje se on oslanja) kada međunarodno pravo uskrađuje tim osobama pogodnost čak i valjane amnestije. Međutim, na poštovanje amnestije moguće se pozvati ... kada tužilac u pretretresnoj fazi postupka ponudi pomilovanje nekom optuženom – npr. u zamjenu za potvrdno izjašnjenje o krivici ili "krunski iskaz" protiv saučesnika - a zatim odustane od dogovora. To je doslovna povreda postupka koja, kako to pokazuju odluke nacionalnih sudova, utiče na savjest suda i može ga ponukati na to da tužioca drži za riječ ako je optuženi ispoštovao svoj dio dogovora. Ali, tužilac Specijalnog suda nije ni na koji način vezan ili dotaknut sporazumom o amnestiji iz Loméa i ima statutarnu obavezu da ga zanemari. Zanemarivanje tog sporazuma ne može biti smatrano povredom postupka.¹²⁹

87. Stoga, izdvojeno mišljenje sudije Robinsona jasno pokazuje da se na "savjest suda" obično može uticati u scenarijima u kojima tužilaštvo sklopi sporazum s nekim optuženim, a zatim odustane od njega, a ne u slučajevima u kojima neki sporazum o imunitetu kakav se navodi u ovom slučaju može biti u pitanju. Štaviše, amnestije o kojima je ovdje riječ Vijeće je isključilo kao osnove za Kondewinu tvrdnju o povredi postupka.¹³⁰

88. Iz svih gorenavedenih razgovora, Vijeće je mišljenja da optuženi nije dokazao tvrdnju o povredi postupka.

IV. DISPOZITIV

89. Iz gorenavedenih razloga, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 73 Pravilnika, ovim:

- (a) **ODOBRAVA** optuženom prekoračenje ograničenja broja riječi; i
- (b) **ODBIJA** Zahtjev.

90. Vijeće je svjesno toga da optuženi trenutno nastoji pribaviti daljnje informacije od Carla Bildta i UN u vezi s ovim pitanjem. Štaviše, pravni savjetnik optuženog treba se sastati s Carlom Bildtom 14. jula i, ubrzo poslije toga, s predstavnicima UN. Vijeće je mišljenja da se ti sastanci trebaju održati bez obzira na donošenje ove Odluke, a sve informacije koje na njima

¹²⁹ Odluka u predmetu *Kondewa*, par. 56.

¹³⁰ Kada je riječ o oslanjanju optuženog na predmet *Lubanga*, ono je takođe pogrešno budući da su njegove činjenice slične činjenicama u predmetu *Barayagwiza*, a ne činjenicama o kojima je ovdje riječ. Vidi *Tužilac protiv Lubange*, predmet br. ICC-01/04-01/06, Odluka po prigovoru odbrane na nadležnost suda na osnovu člana 19(2)(a) Statuta, 3. oktobar 2006.

Prijevod

budu pribavljene mogu biti relevantne za eventualnu žalbu i za eventualnu kaznu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsjedavajući

Dana 8. jula 2009.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]